

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Octombrie v. 1890

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis chiarul până acuma.

Administrațiunea chiarului

„Tribuna“.

Sibiu, 29 Septembrie n.

(Δ) Presa maghiară și nemaghiară din patrie și, lucru natural, și din străinătate ia notiță despre convocarea alegătorilor români la conferență. Luceu nu numai firesc, dar' și în toată ordinea.

Precum am vădut din cele reproduse după „Koložvár“, presa maghiară a început să și comenteze convocarea. Nici aceasta nu ne face să ne mirăm. Toemai aceasta este datoria presei.

Dar' ne vine, nu scim cum am dice, lucru curios, că un organ al guvernului unguresc, care după pozițiunea lui trebuie să fie la înălțimea, de unde poate domina mai bine decât alții situațiunea, este așa de rău informat despre tendența alegătorilor convocatori. Sau are să fie la mijloc vre-o apucătură „diplomatică“, prin care să se creeze pentru alegătorii români imposibilitatea de a se întruni?

Ori-cum va fi, șede rău diplomației oficiale a guvernului unguresc, când oarbă și pipăie așa ca prin beznă și te pomenesci, că scoate la iveală lucruri, după care între impregiurări normale, adică când nu s'ar lăsa a fi prea mult stăpânită de frică, ar trebui să-i fie ei înseși rușine de prestațiunea sa.

Noi nu sîntem de vină, dacă vom greși, dar' după expectațiunea organului guvernului „propunerile necunoscute“ alungă de astădată somnul de pe pleoapele guvernurilor „în privința executării programului național român“. Și teamă le mai este și de „desfacerea uniunii“.

Ne oprim acî și constatăm deo parte conștiința mustrătoare și de altă parte necunoștința lucrurilor celor mai elementare, care n'ar trebui să le scape un diletant politic, dar' nu aceia, care trăesc după politică pe socoteala statului.

S'a mai audit undeva în lumea aceasta, că după-ce un program este cunoscut de ani și e cunoscut, că nu conține nimica ofensiv pentru nimenea, să mai bage spaimă în guvernanti și nise eventuale propuneri privitoare la executarea programului?

În fine temerea de desfacerea uniunii! Se vede, că oficiosul vorbesce despre un lucru, despre care n'are cunoștință. Vorbesce despre un program al Românilor închipuit în fantasia guvernăntilor, dar' nu după-cum există în realitate. Am voi să scim, din care punct al programului național român scoate organul oficios atât de apodictic urmărirea în „prima linie a desfacerii uniunii“?

Pentru-că în program figurează autonomia Transilvaniei?

În presa maghiară nu odată am avut ocaziune să citim, că altele sînt referențele Ungariei proprii și altele ale „părților ardelen“. Prin urmare și presa maghiară recunoaște, că ar trebui într'alt chip administrată Transilvania, decum se administrează ceealaltă Ungarie. De altă parte, autonomia Croației face vre-o știrbătură în integritatea regatului unguresc?

Oficiosul din Cluj, care tremură de frica desfacerii uniunii, ar trebui să cugete la altceva, dacă ar fi destul de orientat în istoria patriei. Ar trebui să nu peardă din vedere, că un popor cum este poporul român, când era să-i reocupe pozițiunea ce i-se cuvenia după vitalitatea lui și după foloasele ce le-a adus totdeauna patriei, trebuia tractat altfel decum a fost tractat. Trebuia se fie pus în pozițiune mai înțeu să se pronunțe și el asupra sorții sale politice, prin urmare și asupra uniunii.

Poporul român din Transilvania, care constituie așa dicind adevărata locuitorime a țerii, n'a fost întrebat nici la 1848 nici mai târziu, ci i-s'a impus dragostea preste voia lui. Aceasta a fost o eroare politică foarte mare și

eroarea aceasta până în ziua de astăzi este neîndreptată.

Au dis Românii vre-odată, că sînt cu ori-ce preț contra uniunii? Dacă au dis, domnii dela presa oficioasă să ne arete și nouă și să ne spună și când au dis.

Scim, că au dis, că „de noi fără de noi“ nu ne trebuie uniune. Și nu numai au dis, dar' au și luptat bărbătesce, admirabil de bărbătesce contra ei.

Au fost Românii la 1865, când s'a pus de nou cestiunea pe tapet, cu ori-ce preț contra uniunii? Am dori să ne convingă oficiosii și despre aceasta.

Scim, că Românii în mod solemn și ca bărbați de stat au dis Maghiarilor, nu ne tractați ca pe nise nimeni și nu ne întrebați ca pe clase de popor, care n'au nume. Dați-ne ocaziunea, ca pe basa dreptului public, cum s'a desvoltat până acum, să ne putem pronunța. Atunci se vedem, dacă convine intereselor țerii uniunea, și ne vom hotărî.

Maghiarii, adică bărbații lor politici, au dat zor lucrului. N'au căutat după dreptul public, ci l'au explicat cum li-a venit lor la socoteală și cu o minciună boarească au trecut în țeara ungurescă, fără de a fi rezolvat cestiunea cum trebuia rezolvată.

Cu cestiuni de aceste domnii oficioși și stăpânii lor se vede, că nu-i bat capul. Ei au un principiu, care fi conduce, și principiul acesta este „*mus sein!*“

Nu mai ce intră în cadrul acestuia este pentru ei normativ, mai de parte ba.

Ca conducători într'un stat de 15 milioane, ar trebui să fie mai serioși. Ar trebui să cugete să nu aducă treaba prin procederea lor nechibzuită earăși ca să fie puși politicesc sub tutorat. Ei sciu bine, că de greu li-a venit tutoratul și când le strigau și lor alții „*Mus sein!*“

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 29 Septembrie st. v.

Discursul dlui Crispi.

Din Florența se scrie, că discursul dlui Crispi a făcut impresia ce se așteptase și, judecând după mișcarea, pe care a produs-o în populațiunea din Florența, această lovitură îndreptată în contra irredentistilor și a radicalilor va face o impresie bună în întreaga țeara. La banchet au luat parte circa 300 se-

natori și deputați, care la început ascultau cu multă atențiune pe orator. Aprobările au izbucnit pentru întâia dată, când Crispi a dis, că dacă nu ar fi Austria, ea ar trebui creată. Aplauzele s'au învînt, când oratorul a amintit de împăratul german, și s'au prefăcut într-o adevărată vijelie, când oratorul a acusat pe irredentisti de trădări și i'a prezentat drept dușmani ai monarchiei. De aci înainte aproape fiecare pasagi al discursului a fost apoi însoțit de aplause și de strigări de „bravo!“, în special însă pasagiul despre alianțe, care nu trebuie făcute pendente dela toane și impresii schimbăcioase, și acela, cu care, mai revenind odată la Austro-Ungaria, o ia pe aceasta în scut față cu atacurile radicalilor și spune, că afirmațiunea, ca-și-când guvernul din Viena ar fi sprijinit vre-odată uneltirile Vaticanului, e o minciună a acelora, care vor să facă pe Italieni un popor de malconțenți guralivi și de nise agitatori supărăcioși pentru toți vecinii. Mulți dintre deputați ar fi așteptat să audă ceva și despre alegeri; „dar' pentru străinătate“, — a dis deputatul Salandra, — „discursul nu putea fi mai nimerit redigat. Pentru întreita alianță guvernul va afla în cameră totdeauna patru sute de deputați gata a merge cu el prin apă și foc“. Conservatorii de altă parte iau cu rezervă la cunoștință ceea-ce Crispi a dis despre cetarea lui la elementele conservatoare, și spun, că o împăcare multumitoare cu puterile conservative ale poporului nu se poate închipui, căta vreme Crispi nu se întoarce la principii mai domoale pe terenul politice bisericesci.

Diarele din Milano nu sînt multumite cu discursul dlui Crispi și, după-cum spune „Perseveranza“, mulți dintre cei de față ar fi părăsit sala, înainte de a-și fi terminat Crispi discursul. În urma acestor împărțări despre nesuccesele ministrului-președinte, bursa dela 9 Octombrie a fost în Milano cam slabă.

Preacă „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ e de părere, că și cel mai nou discurs al domnului Crispi arată, că în politica guvernului italian rămâne întru toate cursul cel vechiu, diarele libérale nu-l aproabă în aceeași formă. „Vossische Zeitung“ dice, că Crispi a tăcut cu privire la prolongirea tractatului de alianță din 1892 și nu a slăbit deloc băneala, că atunci va întinde mîna Franței. Franța poate să gîndească ce va voi ea. Astăzi Crispi stă pe bazele întreitei alianțe.

Intențiile lui pentru viitor însă rămân în întunec.

Diarele franceze se exprimă cu multă rezervă despre discursul, pe care domnul Crispi l'a rostit la banchet din Florența, dar' accentuează pasirea lui energică în contra irredentiei. „Le Temps“ dice: După-ce Crispi justifică întreita alianță prin aceea, că-i atribuie drept scop și motiv de existență menținerea echilibrului european, și după-ce respinge atacurile revoluționare din lăuntru și din afară, va trebui neapărat să mulțumească acelora, care, inspirați de discursul seu, vor completa opera întreitei alianțe, vor întări garanțiile ordinii și ale păcii în Europa, vor asigura independența fiecăruia și liniștea tuturor prin aceea, că vor întregi această ligă prin înțelegerea hotărîtă a acelor state, care au rămas afară de această bine-făcătoare combinațiune.

Diarele unguresci se pronunță și ele asupra discursului dlui Crispi. „Pester Lloyd“ scrie, că discursul a sunat în prima linie irredentismului și apoi oferă o perspectivă, în care se expun motivele, care silesc chiar pe Italia a persista prelungă întreita alianță. „Nemzet“ scrie: „Discursul lui Crispi e mare operă diplomatică, deamă de întreaga individualitate a acestui eminent politician italianesc. În interesul Italiei noi nu putem dori altceva, decăt ca discursul din Florența să-și aibe efectul seu. El e un program întreg, care e vrednic de spriginul Italiei“. „Budapesti Hirlap“ scrie: „Crispi se exprimă despre raporturile dintre Italia și Franța, dar' el vede în întreita alianță cea mai mare garanție pentru pacea europeană. Principiul, din care mănecă el, este acela, că Italia trebuie să stee în bune relațiuni cu amîndouă statele învecinate, între care se află. Aceasta e o politică de pace pronunțată“.

Visita marelui-principe moștenitor rusesc în Constantinopoc.

„Agence de Constantinople“ împărtășește: E lucru hotărît, că marelui-principe moștenitor rusesc nu vine la Constantinopol. În cercurile ce stau aproape de Poartă și de diplomație se declară, că călătoria principelui rusesc rămâne singur numai din cauza holerei ce grasează în Orient și va urma probabil în anul viitor. Cercurile grecesii aduc hotărîrea principelui moștenitor

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Maria Antoinette.

— Schiță biografică-istorică. —

De

Maxim Pop.

(Urmare.)

XVI.

După-cum a fost spusa mărturiilor, așa și întrebările, care i-s'au pus d. e.: Că oare nu a voit dînsa să dispună uciderea a jumătate dintre reprezentanții poporului? Oare n'a încercat odată cu contele de Artois a arunca adunarea în aer?

Regina a dovedit un sânge rece și o paciență admirabilă, a răspuns la insulte cu silaba de negare, la nebunii cu tăcere, la cele ordinare cu maiestate. Președintele puse și alte întrebări, nu se încumetă însă a atinge învinuirile nerușinate ale lui Hebert. Vădînd aceasta un jurat, dise: „Cetățene președinte! Vă rog a face atenție pe acusată, că nu a răspuns la faptele, despre care a vorbit cetățeanul Hebert și care tractează despre relațiunea ei cu fiul seu“. Și care au fost acele fapte? Se revoltă simțul omului și când le amintesc cineva. Hebert în blăstămăția sa a făcut o cercetare asupra pruncilor regesci și i-a succes a storce dela fiul reginei, pe care păzitorul seu, păpușarul Simion, parte l'a torturat cu bății, parte l'a îmbătut cu vinars, subscrierea unei declarațiuni, că a stat în relațiuni incaște cu muma-sa.

Întrebînd acum președintele la cererea juratului pe regina despre aceasta, regina la început a tăcut. Provocată să răspundă dise: Că nu am răspuns până acuma, cauza este, că se revoaltă natura de a răspunde la o atare întrebare pusă unei mame“. Întorcîndu-se apoi către femeile, care erau pe tri bună continuă: „Mă provoc la toate mamele, care sînt aici“. Un murmur se audă prin sală și juđii nu cutezară a mai pune alte întrebări.

Pertractarea ținu o zi întreagă și era noaptea târziu. În timpul acesta regina nu mîncase nimic. Fiind acum eșofată de tot, dise cu ton rugător „mi-e sete“. Nimeni din cei de față nu cuteză să-i dea ceva de beut, până-cînd în fine un gendarm, fiindu-i milă, i'a dus și i'a dat un pahar de apă, pentru care fu înfruntat de președinte.

Pertractarea avea să se continue în ziua următoare. Apărătorii reginei, puși decătă judecată, în care dînsa nu avea încredere, aveau lipsă de pregătire. Fortăță de dinții, regina adresă către președintele conventului ui următoarea scrisoare:

„Cetățene președinte! Cetățenii Frangon și Chauveau, pe care mi-i-a dat tribunalul de apărători, mă fac atenție, că numai astăzi au fost încunoscîințați despre denumirea lor. Măne au să stee înaintea judecării și le e cu neputință a se informa din actele procesului în timp așa scurt și a le citi e cu neputință. Datorese pruncilor mei a nu lăsa din vedere nici un mijloc pentru deplina justificare a mamei lor. Apărătorii mei cerură

amânarea de trei zile. Sper, că conventul va concede.“

Maria Antoinette.“

Amânarea nu s'a conces. Mercuri în 15 Octombrie la međul nopții dise președintele către apărători: „Într'un pătăr de oară va fi finită pertractarea, pregătiți-vă pentru apărarea acusatelor“. Un pătăr de oară pentru pregătire de apărare. . . . Chauveau-Lagarde luă asupra sa apărarea contra învinuirii, de a fi conspirat cu inimici externi, Frangon-Doucoudray pentru apărarea contra învinuirii de a fi conspirat cu inimici interni.

Finindu-se pertractarea, președintele întrebă pe acusată, dacă mai are de adus ceva pentru apărarea sa. Regina răspunde: „Nu am scuit ce vor mărturis contra mea. Nici unul nu a adus vre-o faptă pozitivă. Acum închei eu observarea, că eu am fost numai soția lui Ludovic XVI. și m'am îndreptat întru toate după voia lui“.

S'a dat acum cuvîntul acusatorului, care repeți acusa fără a atinge învinuirile nerușinate ale lui Hebert. După aceste vorbiră apărătorii. Cel dintîiu în introducerea apărării dise: „În această afacere incurcată ved numai un lucru. Aici nu se tractează despre aceea, ca să se dea răspunsuri, ci numai să se ridice obiecțiuni“. Finind apărătorii, președintele făcu reasumarea, apoi puse juraților următoarele patru întrebări:

1. Este constat, că s'au făcut intrigi și înțelegeri cu puterile externe și alți inimici externi ai republicii, care avură de scop a le acuira ajutoare bănesci, a le deschide calea

în teritoriul francez și aici a le ușura succesele armelor.

2. E dovedit despre Maria Antoinette de Austria, vîduva Louis Capet, că a luat parte la aceste intrigi și a avut înțelegeri?

3. Adevărat e, că a existat un complot, o conjurațiune, care a avut de scop ațîțarea războiului în lăuntru republicii?

4. E dovedit, că Maria Antoinette a luat parte la acest complot, la această conjurațiune?

După consultare de un pătăr de oară jurații intrară earăși în sală și ca rezultat se anunță, că toate întrebările le-au răspuns afirmativ.

Întîrind Maria Antoinette earăși în sală, i-s'a citit declarațiunea juriului. Acum se ridică acusatorul și propuse pedeapsa de moarte. Întrebînd președintele, dacă are de a observa acusată ceva contra legilor citate de acusator, regina a făcut un semn negativ. După aceasta s'au cules voturile judecătorilor. S'a adus cu unanimitate sentența, că Maria Antoinette numită de Austria-Lotaringia se dejudecă la pedeapsa de moarte, ear' bunurile ei, de cumva are pe teritoriul francez, se confiscă în favorul republicii, și s'a ordonat, ca sentența să se execute, — earăși conform propunerii acusatorului, — pe piața revoluțiunii și să se publice în toate părțile republicii. Regina ascultă sentența, fără a arăta cea mai mică schimbare, se scobori cu fruntea ridicată de pe banca de acusare și își deschise însași ușa dela barieră. Erau 4 oare dimineața, când fu dusă earăși în conciergerie. Nu s'a

pus în odaia, în care a fost, ci în cabinetul celor dejudecăți. Căt ce veni aici, ceru material de scris și scrise scrisoarea de rămas bun dela Elisabeta, dela prunci și dela vieaf. Epistola, care este totodată și testamentul ei, sună:

„16 Octombrie 41/2 oare dimineața.

„Domnii-Voastre, sora mea, scriu acum mai în urmă. Eu sînt dejudecată, nu la o moarte rușinoasă, pentru-că aceea e numai pentru criminalisti, ci pentru unire cu fratele tîu. Nevinovată ca și el, sper a dovedi și eu în oara ultimă tîria, care dînsul a dovedit-o. Eu sînt liniștită, cum este omul cu conștiința curată. Numai îmi pare tare rău, că trebuie să-mi părăsesc prunci. D-Voastră, iubită și bună soră, scii, că eu am trăit numai pentru ei, că D-Voastră ați jertfit din amicieți totul numai pentru a rămîne la noi. . . În decursul pleoaurului procesului meu am experiat, că și pe D-Voastră vă vor desparț de flica mea. Ah! sîrmana copilă! nu cutez a-i scrie, pentru-că nu va primi epistola. Nu sciu, dacă veți primi aceasta. Primesce pentru ambii binecuvîntarea mea. Sper, că oare-cînd, cînd vor fi mai mari, eară se vor uni cu D-Voastră și vor gusta iubirea D-Voastre neștirbită. Numai de 'și-ar aduce ambii aminte de cele-ce eu li-am imprimat, că iubirea și încrederea împrumutată li-e de lipsă pentru fericirea lor, că flica mea în etatea, în care este, să se nisească a ajuta pe fratele și prin sfatul ei să-și stee la dispozițiune cu toate căte i-le vor dicta amicieți și iubirea. Fiul meu de altă parte se poate toată grija unei alipiri sincere

rusesc, de a nu merge în estan la Constantinopol, în legătură cu atitudinea Turciei în afacerea patriarhatului.

Evenimentele din Portugalia.

Tulburările din Portugalia cresc mereu. Se vede, că regele Don Carlos, în adevăr nu găsește un om de stat, care ar avea curajul, de a lua asupra sa responsabilitatea guvernării în fața situației ce se încurcă din ce în ce mai mult. Unul după altul își depun mandatul în mâinile regelui. Aceasta a făcut Abreu e Souza după Martens Ferrao, după acela Luciano de Castro și acum a doua-oară generalul Abreu. Într-aceste din toate părțile se pun toate în mișcare, spre a salva situația. După cum se știe, nici preoțimea din Portugalia nu e prietena nefericitului tractat african cu Anglia, care e cauza tuturor relelor. Papa a dat instrucțiuni nuntului papal din Lisabona, cardinalului Vannutelli, de a lucra în înțeles conciliant prelungă contrarii tractatului și de a promova împreunarea tuturor elementelor dinastice. În sfârșit sosesc preste Londra din capitala portugeză împărtășirea, că un trimis special al regelui Don Carlos a sosit la Balmoral cu misiunea secretă, de a îndupleca pe regina Victoria la reducerea pretensiunilor engleze cu privire la Africa. Dacă această scire s'ar confirma, misiunea nu va avea nici un rezultat, deoarece, prin concesiuni mai departe față cu Portugalia, lordul Salisbury ar avea întreaga țară în contra lui.

Panslavismul între Slovaci.

Biserica luterană din Ungaria își ține de prezent conventul general în Budapesta. În trei ședințe consecutive această înaltă corporațiune bisericească s'a ocupat cu o cestiune foarte delicată, — cu panslavismul Slovacilor de confesiunea luterană. Aceste discuțiuni, fiind foarte semnificative pentru stările de lucruri din Ungaria, le comunicăm și noi în extras.

În ședința dela 5 Octomvrie a venit în discuțiune afacerea mergerii lui Mudron la Chiev când cu aniversarea jubilară a încreștării Rusiei. „Pester Lloyd“ raportează următoarele din această ședință:

La ordinea zilei a fost cestiunea peregrinajului la Chiev, în care deja mai înainte s'a ordonat cercetarea. Districtul Dunării a însărcinat senioratele dela Thurocz și dela Neutra cu cercetarea, dar a declarat totodată, că conventul general nu este competent în cestiune. Conventul general i-s'a prezentat acum o propunere, ca să desaproabe în această parte concludul districtului Dunării, ear' în celelalte se-l aproabe.

Seniorul Trsztyánszky raportează, că nici senioratul din Thurocz, nici cel din Neutra nu au aflat nici o faptă punibilă și de aceea au propus sistarea cercetării. Amândouă senioratele au făcut însă o cercetare prealabilă și numai în urmă au hotărât să pună afacerea ad acta.

Comitele-suprem C. Radó propune a se lua raportul spre știință și a trece la ordinea zilei.

și ambii se cugete, că ori-in-ce stare s'ar afla, numai unirea îi va face fericiți. Iee exemplu dela noi, pentru-că câtă mângâiere scoatem noi din amiciția noastră și în nefericirea noastră, eară în fericire e dublă, dacă o poate împărți omul cu cineva. Unde poate afla omul amicii mai buni și mai îngrijitori decât în familia sa proprie? De n'ar uita fiul meu nici-odată ultimele vorbe ale tatălui seu, care cu expresie le repeșesc, ca adevărat să nu umble nici-odată într-o răsbuna moartea noastră.

„Am a vorbi și cu D-Voastră pentru o afacere pentru mine dureroasă. Știu câtă suferință vă face acest prunc, — iertați-i, scumpă soră, cugetați la etatea lui și cât de ușor e a stoarce dela un prunc mărturisiri fără-ca să scie ce vorbește. Sper, că va veni o zi, când va scia stima prea bine prețul iubirii și grijiilor D-Voastră pentru amândoi. — Acum îmi mai rămâne a-ți conecede ultimele cugete. Voiesem a le pune în scris la începutul procesului, însă abstrăgându-mă dela aceea, că nu m'au lăsat să scriu, cursul aceluia a fost atât de repede, încât nu am avut timp pentru aceea. Mor ca protopărinții mei în biserica rom-catholică apostolică, în care am crescut și pe care am mărturisit-o. Fiindcă nu mai pot aștepta altă mângâiere sufletească și nici nu știu, că oare mai trăiesc vre-un predicator de această religione și locul unde sînt, și dacă ar fi, s'ar expune la prea multe pericole, rog înasmi sincer pe D-șeu pentru uitarea păcatelor mele, care le-am făcut în decursul vieții. Sper, că

Arpad Szentiványi nuse învoese cu aceasta. Se pare, că este intențiunea de a cocoloși lucrurile. Trebuie dovedit, că 16—20 de agitarii au imprimat unui district întreg marca panslavismului.

E. Dulla replică, că senioratele, care au făcut cercetarea, sînt tot atât de patriotice ca și celelalte. Conclusele lor au fost luate în unanimitate de oameni, al căror patriotism nu admite îndoaie. Nu se poate ofensa în modul acesta un district întreg. Cere dela președinte să respingă asemenea insultă.

C. Rado regretă toată discuțiunea, căci cestiunea panslavismului nu se ține de conventul general. Pot fi singuratici individuali panslavisti, dar biserica nu are a face cu ei, este treaba statului să-i pună la ordine.

P. Szontágh este contra propunerii lui Rado, căci inspectorul Mudron nu a fost ca persoană privată la Chiev.

Teofil Fabiny face propunerea să se restituie actele districtului Dunării, ear' acesta să facă cercetarea hotărâtă de conventul din anul trecut.

Vicecomitele Beniczky declară, că el desaproabă peregrinajul în Rusia, fie că l-au făcut persoane private, fie că l-au făcut persoane oficiale.

C. Rado își susține propunerea.

Geza Barcza atacă cu vehemență panslavismul. În biserica nu este permis să existe panslavism, ear' panslavistii să nu se copere cu mantaua lui Luther.

Episcopul Baltik constată, că s'a făcut cercetarea prealabilă și nu s'a aflat nici un vinovat. Nu aproabă propunerea lui Fabiny, ca conventul să mai hotărască odată ce a hotărât acum e anul.

Andorka, Trsztyánszky, Bano și Busbach susțin propunerea lui Rado. Paul Szontágh propune să se exprime categorice un vot de blam.

August Pulszky roagă conventul să rezolveze afacerea așa, ca să nu se ivească în fiecare an, ci să se termine definitiv.

La provocarea președintelui, Rado își formulează în scris propunerea de a trece la ordinea zilei.

A. Károlyi propune să se exprime votul de blam.

A. Szentiványi nu voese să înghită afacerea și să lase asupra bisericii rușine, că ar nutri sentimente antinaționale.

La votare se primesc propunerea lui Rado.

Președintele se ridică și în cel mai mare afect strigă răzămându-se pe sabie și arătând spre Mudron: Nu știu ce o dă ca inspector general, sau ca omul privat baron Desider Pronay, dar la tot cazul răspund de ceea-ce fac, când dă: *Quousque tandem?* (Aplause și „Eljen“).

Mudron a ascultat în cea mai mare liniște aceste cuvinte ce președintele i'a aruncat în față.

În ședința dela 9 Octomvrie a venit în altă formă în desbaterea conventului cestiunea panslavismului. Districtul Dunării a înaintat la convent o petițiune, în care cere abrogarea concludului conventual, după care panslavismul este un păcat canonic. După mai multă discuțiune conventul a respins petițiunea aceasta, respective i-s'a susținut concludul de mai înainte. Cu acest prilegiu Mudron a ținut următoarea cuvântare: „Venerabil convent general! Cu mare și sinceră bucurie am auzit ieri declarația dlui comite-suprem Co-

dinsul în bunătatea sa va auzi rugăciunile mele cele din urmă și chiar așa va primi cu îndurare rugăciunile, care le îndrept de mult timp către dînsul. Rog de iertare pe toți căpi i-am cunoscut și cu deosebire pe D-Voastră, iubită soră, pentru toată nedreptatea, care v'am făcut-o fără a fi voit. Iert tuturor inimicilor răi, care m'i-l-au făcut. Dăc rămas bun tuturor mătușilor, tuturor fraților și cumnaților. Eu am avut amici. Cugetul de a fi despărțit pentru totdeauna de ei și cugetul la ne-cazul lor, este una din supărările cele mai mari, care murind le iau cu mine. Barem de ați afla, că până în momentul ultim am cugetat la D-Voastră. Adio bună! iubită soră! Numai de ați primi această epistolă! Cugetați la mine, vă sărut din toată inima, precum și pe sormanii mei prunci. D-șeule! Cât de dureros este a trebui să-i părăsesc pentru totdeauna! Adio! Adio! Voiu să mă ocup numai cu mântuirea mea eternă. Fiindcă nu sînt liberă în lucrările mele, poate nici nu vor aduce un preot, însă vă asigur, că nu-i voiu dăce nici un cuvânt și-l voiu tracta ca pe o ființă de tot străină“.

Regina a dat epistola carcerarului Bault, care în aceeași zi dăse către soția sa: „Sermana ta regină a scris, ea m'a dat o epistolă, care nu am putut să fac să ajungă la adresa ei, ci am trebuit să o duc lui Fouquier.

(Va urma.)

loman Radó, că nu există panslavism, pentru-că nu este permis să existe, ear' dacă există singuratici (voci: Da, d-ta ești un astfel de singuratic) apoi va isprăvi statul cu ei. (Voci: Ar fi timp!) Mă rog, onorat convent general, să învâțăm odată a face deosebire între afaceri bisericești și lumesci, ca să ajungem la punctul cel adevărat de vedere. Că sîntem acușați cu panslavism, este vina noastră. (Ilaritate. Voci: Acum odată ai spus adevărul.) Ce este un panslavist? (Risete. Voci: Uită-te în oglindă!) S'a dă, că Kriszán (Preotul pentru care s'a revoltat acum e anul o comună slovacă. Red. „Trib.“) este panslavist. Nu scim ce crimă a comis, dar îl condamnăm. Onorat convent general. Dacă se susține, că așa numitul panslavism este un păcat canonic, apoi se comite greșală din două puncte de vedere: din punctul de vedere al statului și dintr'al bisericii. Din punctul de vedere al statului prin o asemenea interpretare ne periclităm autonomia, căci statul nu poate permite să statuăm noue delicta lumesci. Din punctul de vedere bisericesc este în contra doctrinei augsburgice. Autoritățile bisericești nu au dreptul să facă legi lumesci, ci trebuie să se supună legilor statului. Și eu întreb, on. convent general: Cestiunea panslavismului nu este lumească? Din acest motiv a rugat districtul Dunării pe onoratul convent să recunoască, că aici nu e vorba de un păcat bisericesc“.

Tot la 9 Oct. în ședința de după amiazi a luat cuvântul M. Dulla în cestiune personală și a respins apostrofarea președintelui Pronay în ziua premergătoare, care cu cuvintele „quousque tandem“ l-ar fi înțeles pe el și pe amicul seu Mudron. Dulla a vorbit slovacesc, deși s'au ridicat proteste energice din partea Maghiarilor. El a dă, că cei dintîi evanghelici în Ungaria au fost Slovaci și că totdeauna vor exista Slovaci evanghelici, ear' baronului Pronay îi răspunde, că îi dorește vieață lungă și-i promite, că se va mai întâlni multă vreme cu ei. Slovaci voese însă să trăiască în bună înțelegere cu Maghiarii, precum au voit și strămoșii.

Europa, Rusia și România.

Studiu etnic și politic de D. A. Sturdza.

(Urmare.)

În mijlocul acestui labirint nu e ușor a afla adevărul. În genere se crede, că populațiunea regatului român trece peste 5,000.000 și e de observat, că această cifră este indicată în toate actele oficiale, încă dela 1857, când comisiunea internațională europeană cerceta dorițele și trebuințele poporului român din actualul regat. E cert însă chiar pentru un observator mai superficial al stării României, că populațiunea regatului a crescut în aceste trei din urmă decenii într-o proporțiune simțitoare. Afară de Obedenaru nimeni nu s'a încercat să limpedească această cestiune. Vom urma aci metoda acestui scriitor distins și scrupulos, aducând și alte dovezi puternice, spre a arăta, că astăzi pentru regatul român cifra minimală a populațiunii e de 6 și jumătate milioane.

Singurele date pentru a stabili calculele în această privință sînt: antîiul recensământ general din 1860 cu mișcarea anuală a populațiunii, publicate de ministerul de interne, și al doilea rolurile de contribuțiuni ale ministerului de finance.

Rolurile de contribuabili ale ministerului de finance, al cărora recensământ se face din cinci în cinci ani, nu reprezintă suma efectivă a tuturor capilor de familie, ci numai pe acei locuitori, care după lege au a plăti darea personală, numită în mod impropriu contribuțiunea pentru căile de comunicație. Astfel nu sînt cuprinși în rolurile acestor contribuabili aceia, care sînt scutiți de darea personală, precum cîerul mirean și monacal de toate treptele, militarii de diverse categorii, rezervistii războiului din 1878, pînă la călărașilor în activitate și persoanele fără mijloace de traiu din cauze de infirmitate sau bătrânețe. O altă nepotrivire a acestui recensământ curat fiscal cu o numărare exactă a tuturor capilor de familie, e produsă și prin timpul îndelungat ce se întrebuințează pentru a-l efectui, ceea-ce face, că mulți locuitori scapă ca printre degete de înscriere în roluri. Astfel numărului contribuabililor e cu mult inferior numărul capilor de familie, și de aceea este pentru România o eroare de a înmulți numărul contribuabililor cu 5 pentru a avea populațiunea întreagă a țerii. Această procedură, urmată până acum, dă o cifră mult sub realitate, care deabia se atinge luând ca multiplicator numărul 7.

Două dovezi pipăite se pot da într-o susținerea celor dăse aci.

Ca antîia dovadă va servi recensământul făcut în anul 1890 de municipalitățile de București și de Galați pentru aceste două orașe.

Numărul contribuabililor era după roluri: în 1876 în 1881 în 1886 de 19.812 — 24.932 — 24.611 în București și Oltenița.

Dacă înmulțim datele pentru anul 1885 cu 5, avem pentru București și Oltenița 123.075, pentru Galați 33.720 locuitori; dacă le înmulțim cu 7, Bucureștii și Oltenița numără 172.277, Galați 47.194 suflete. Recensământul municipal al anului 1890, care și el e sub realitate, după-cum aceasta s'a constatat în mod nedubios, da Bucureștilor 194.633 și Galaților 60.000 locuitori. Deosebirea la cazul antîiului e de 71.578 (37%) și de 26.28 (44%), în cazul al doilea de 22.356, (11%) și de 12.806 (21%). Pentru corăspunde mai mult cu recensământul municipalităților, numărul contribuabililor din rolurile anului 1886 ar trebui înmulțit cu 8, ceea-ce ar da pentru București și Oltenița 196.888 și pentru Galați 53.936 locuitori. (Va urma.)

CRONICĂ.

Împărăteasa Elisabeta a plecat la 9 Octomvrie, după-cum se telegrafează din Paris, cu yachtul „Chazali“ dela Ajaccio la Marsilia.

Numiri. Practicanți în drept cu diurnă au fost numiți: juristul absolvent Zoltan Măjai la tribunalul reg. din Mureș-Osorheiu, practicanți fără diurnă Sigismund Heller dela tribunalul reg. din Sighetul-Marmației tot la acel tribunal și Paul Balás dela judecătoria cerc. din Sighetul-Marmației tot la acea judecătoria. Mai departe practicantul de perceptorat fără diurnă Andreu Duca dela perceptoratul din Seșii-Sângheorgiu a fost numit oficial cl. VI. la cel din Cohalm.

Printul Rudolf Lobkovitz, noul comandant de corp, înainte de plecarea sa la Budapesta va fi onorat decătră corpul ofițerilor din Cluj prin un banchet de adio. În o conferență convocată de primarul Clujului s'a discutat modul, în care orașul se dee expresiune stimei sale față cu fostul divisioner din incidentul depărțării sale.

Nonă bancă românească. În comuna Grădiștea lângă Hateg s'a înființat un nou institut de bani, „Ulpiana“, împrotocolat cu decisiul tribunalului reg. din Deva. Directorul e protopopul Avd Pop Bociat și contabil învătătorul N. Trimbiționiu.

Un interview interesant. Un colaborator al lui „Erdélyi Híradó“ ne spune în Nrul dela 10 Octomvrie al acestei foi, că ar fi primit dela domnului Iuliu Coroian relativ la conferența națională următoarele deslușiri verbale: „Ordinea de zi nu este încă definitiv statorită. Nu s'au luat hotăriri detaliate în ședința ce s'a ținut pe la mijlocul lunii trecute în Cluj în privința acestei conferențe. În conferență va fi vorba de ceea-ce este de făcut în actuala situațiune. Se va exprima tendența partidului, ca să ajungă în parlament bărbați, care reprezintă ideile Românilor. Partidul crede, că Românii după număr și proprietate sînt în majoritate în 23 de comitate din „Ungaria“ și „Transilvania“ și poate deci pretinde să aibă oameni și în parlament. Probabil se va pune și cestiunea împăcării și apropierii. Coroian însuși va suleva această idee, a cărei realizare însă numai atunci va fi posibilă, dacă li-se vor împlini condițiunile. Aceste condițiuni se vor formula hotărât în conferență. La întrebarea, când vor publica ordinea de zi a conferenței, Coroian a declarat, că nu este încă sigur, dacă se va publica aceasta, căci se va statorî numai într-o conferență prealabilă ce se va ține la Sibiu câteva zile înainte de conferența generală. Atăta este sigur, nici nu se poate altfel, că conferența va fi cu desăvîrșire publică, în ea nu se vor pertracta lucruri contrare statului sau ilegale, dar, — se înțelege, — nici unguresce nu se va vorbi în conferență. În conferență avocatul Ioan Rațiu va ține o vorbire mai lungă de deschidere, în care va desăvîrșura situațiunea actuală a Românilor“. Dăm numai ca curiositate aceste „deslușiri“, pe care dl Coroian, dacă le-a dat, va fi sciind cum le dă în forma aceasta. Pentru noi ele au numai importanță, că frații maghiari se interesează de afacerile conferenței Românilor. Ne bucurăm de acest lucru, deși ne par cam naivi, că se nu dăcem chiar caraghioși, onorabili colegi în interesul lor.

Societatea de lectură a elevilor dela institutul pedagogic-teologic din Arad s'a constituit în 24 Septemvrie sub presidul reverendisimului domn director seminarial Augustin Hamsea în următorul mod: De vicepreședinte s'a ales Aurel Givulescu, cleric c. III.; de cassar Constantin Putici, cl. c. III.; de secretar George Proca, cl. c. II.; de notari Iuliu Bodea și Ioan Stana, cl. c. II.; de vicecensor Nicolau Onciu, prep. c. III.; de bibliotecar Lazar Ghebeles, cl. c. I.; de vicebibliotecar Ioan Rhamen, prep. c. III.; în comisia literară s'au ales: George Cherecheș, Alexandru Nica, cl. c. III.; Ioan Mihu, Ioan Pap, cl. c. II.; Andreu Horvath, Lazar Mușu cl. c. I. În comisia revisoră: Iosif Popovici, cl. c. III.; Ilie Bursas, cl. c. II.; Petru Ardelean, cl. c. I.; Remus Bortos, prep. c. III.; de controlor s'a ales Traian Cucu, prep. c. II.

Tineri români consecuenți!!! Primim dela corespondentul nostru din Arad următoarele informațiuni: Ca să Vă completez lista Românilor, cre au participat la festiva de

monstrație antidinastică-șovinistă-maghiară, a-decă la tîmbălăul făcut în amintirea Ungurilor martiri din 1849, îmi permit a Vă înștiința, că în lista comitetului arangeator al nimei festivități am aflat încă și următoarele nume: Boksán Szever, fiul puternic al vestitului protopop din Arad; Precupás Illés, fost stipendist al consistoriului gr.-or. român și în fine Dr. Bogdán Virgil, avocat în Arad, toți trei renumiți maghiarofili și participanți la toate „hazafias demonstratió“-nile. Lista, în care i-am aflat, este publicată într'un număr al ziarului „Arad és Vidéke“ dela începutul lunii curente. Recomandăm onoratalui public român spre apreciere purtarea acestor „viitori trei stâlpi“ ai națiunii române!

Incendii. După-cum sîntem informați, ieri seara a izbucnit earăși în mult cercata comună Oena-Sibiului un foc, care a păgubit în mod simțitor pe doi economi. Se dăce, că afară de edificii au cădut jertfa focului mai multe vite. Alte detaluri până acum ne lipsesc.

— În orașul Dorohoiu din Moldova încă s'a întîmplat în noaptea de 7 spre 8 l. c. un foc, care a consumat vre-o 20 de case.

Drumurile de fer ale Ungariei. Din Budapesta se telegrafează cu data de 10 Octomvrie următoarele: În comisiunea financiară a camerei ministrul Baross a declarat, că el ține de neapăcată subțenerarea organizațiunii principale a tarifului de mărfuri parlamentului, deoarece guvernul față cu conjuncturile de negoț trebuie să aibă mână liberă. La primăvară se vor pune la dispozițiunea publicului călător vagoane plăcute. Pentru înmulțirea amplaselor s'a prelininat un milion și jumătate. Ce se atinge de tariful de mărfuri, n'a fost de altceva vorba, decăt de o nouă determinare a tarifului de mărfuri local, a cărui trasură principală este scăderea tarifului și simplificarea manipulațiunii. Comisiunea primesc proiectul neschimbat și mulțumesc ministrului.

Amicii Maghiarilor. În sala consiliului comunal din Viena s'a întîmplat earăși scene minunate la 8 l. c. Domnii Lueger, Vetter și consoții au folosit de ocaziune, spre a le dăce și Ungurilor câteva cuvinte de dragoste. Dăm la acest loc următorul specimen din vorbiriile consilierilor comunali vienezi: Dr. Lueger face motiunea, de a ruga guvernul, ca să încheie favorabile tractate cu statele balcanice. A fost un timp, în care consilierul comunal vienez se lăsa a fi în Pesta sîrbătorit cu strigăte de „Eljen“ și purtat pe umeri de acei oameni, care au plănuit nimicirea Austriei. Maghiarul trebuie să i-se pună degetul cel mare pe ochi. Guvernul trebuie recercat, ca să împedecă orice comerț de comisiion și premii de export să se învîntueze numai cu excepționarea comerțului de comisiion.... În lipsă trebuie să iai bani de acolo, de unde afli. (Sgomot; Contradicții îndrepta.) — Dotzauer dăce, că nu este corect, dacă învinuie decăderii comerțului li-se atribuie agrarilor sau calității rele a mărfii. Căuzele unor tractate extraordinar de nefavorabile pentru Austria sînt acele, pe care agrarii le spriginesc din toate puterile ca prieteni ai guvernului unguresc. Statelor europene față cu America nu le rămâne altceva, decăt ogranița generală vamală. (Aplause în stînga.) — Frauenberger se mărginesc prelungă expunerile aceste și dăce numai, că dacă Dr. Lueger afirmă, că în lipsă iai bani de unde afli, aceasta ar pute-o dăce într-o adunare dela „Pomul-verde“ înaintea alor 600 de oameni, care nu au nici 1 cr. în buzunar. Aceasta ar fi tocmai anarhică. (Ilaritate.) Să nu se mire nimenea dacă noțiunile se explică fals și dacă poporul degenerază. E noroc numai într-âtât, întru-cât procurorul nu este de vederile Dr-lui Lueger, căci altcum ai pute fi atacat și furat pe stradă, auzind apoi scuse de natura: Dr. Lueger a dăce, că în lipsă trebuie să iai bani de unde afli“. (Ilaritate și applause.) — Vetter declară, că Jidovul american Rothschild a tras întreg comerțul în puterea sa. Armatele au de a apăra pe Jidovii bogăți dinaintea Faustului poporului flămînd. (Aplause în stînga.) Nu marfa austriacă, ci marfa jidovească este rare. Trebuie ca Turcia să comande încălțăminte din Austria, dacă călăciele la primul timp ploios cad? Aceste sînt fabricate jidovesci, dar nu austriace. În fine vorbitorul atacă presa liberală, care, dăce el, a mers așa de departe, încât fiecare trebuie să creadă contrarul dela aceea ce cuprinde. (Aplause pe banca antisemiților.)

Cestiuni școlare.

Adunarea generală

a reunită învătătorilor români gr.-or. din districtul Sibiului, întrunită în adunarea generală din Sibiu în zilele de 28, 29 și 30 Septemvrie st. v. a. c.

Sibiu, 28 Septemvrie 1890.

Onorabilă redacțiune! Conform programului publicat de comitetul acestei reuniuni, învătătorii din raionul acestei reuniuni s'au întrunit punctuos în număr de 50 în biserica din suburbiul „Iosefin“, unde, conform usului introdus cu ocaziunea adunărilor generale, s'a oficiat serviciul d-șeesc cu invocarea Duchului Sfânt decătră parochul Petru Simțion și parochul George Boșez, vicepreședintele reuniunii.

Adunările reuniunii se țin în școala bisericii sus amintite.

După terminarea serviciului dumnezeesc membrii s'au întrunit imediat în ședință la

9 ore ante meridiane, care s'edintă s'a deschis prin președintele reuniunii Dr. Daniil P. Barcianu, profesor seminarial, prin următoarea cuvântare:

„Onorată adunare generală!

„Chiamarea învățătoarească este una din cele mai frumoase, dar și din cele mai grele, pentru că ce poate fi mai frumos, decât a plăsmui prin lucrarea sa din generații întregi de copii necrescuți bărbați virtuți, caractere nobile și ce poate fi mai greu, decât a lucra asupra acelei părți a ființei noastre, pe care nu o putem prinde cu mâna, nici cu vr'o altă unealtă sau întocmire materială, fie ea ori-cât de perfecționată!

„Cu toate acestea însă chiamarea învățătoarească la noi, — în măsură mai mare poate, ca la alții, — nu este nici apăsătoare după adevărată ei valoare, nici remunerată în proporția serviciilor ce se așteaptă dela ea și ce ea aduce societății.

„Causa este a se căuta în starea generală, culturală a poporului, în împrejurările particulare ale vieții noastre publice, dar și în persoanele înseși, care compun statul învățătoresc. Pe cele dintâi a le schimba, nu ne este dat nouă de-a dreptul, pe cele din urmă însă a le schimba în favorul nostru, dela noi atâră.

„Trebuie să mijloacele, prin care noi putem da poziției noastre mai mare importanță, a-i procura mai multă stimă și o mai efectivă recunoaștere. Vădind că alții se ne deosebesc așteptăm dela ei, trebuie ca noi înșine să ne facem vrednici de considerarea lor, ear' aceasta o putem atinge:

„dacă vom stărui a convinge pe toți, că nu poftă câștigului material ne-a făcut să rîvnim către această chiamare, ci iubirea sa rădăcină către tinerimea școlară, acea iubire, care ne conduce până la lăpădarea de sine pentru binele altuia. Și acest altul: mlađițele trage, nevinovate, viitorul neamului și al patriei, vrednice, în cel mai adevărat înțeles al cuvântului, s'nt a se face părtașe de această iubire și lăpădare de sine;

„dacă în lucrarea noastră vom avea de-a pururea călăuză simțul de datorință, care se ne îndemne, ca chiamării, careia de bunăvoie ne-am dedicat, să-i punem la dispoziție cele mai bune puteri ale noastre, ca ei să-i subordoneze toate celelalte interese mici, personale sau materiale, ca nu ea să fie sclava noastră, ci noi credincioșii ei slugitori;

„dacă neîntrerupt vom lucra cu stăruință la cultivarea noastră ulterioară în ale chiamării noastre speciale, ca astfel să putem ține și noi pas cu mersul culturii omenești, care este expresia lucrării spiritului tuturor indivizilor și care nu stă în loc, ci mereu progresează. Și învățătorul, care este mai ales chemat a promova această înaintare la alții, e singur, cât pe el îl privește, să rămână oare îndrăgășit? Nu. Căci stăruința aceasta în cultivarea noastră ulterioară este, care ne pune în poziția de a dispune de mijloacele cele mai potrivite, pentru ca în adevăr să putem realiza, la ceea ce iubirea ne îndeamnă și simțul de datorință ne obligă.

„Folosindu-ne de aceste mijloace, vom doborînd încrederea altora și încredere în noi înșine, astfel că, având mândria adevărată a chiamării, să fim deopotrivă departe de umilirea tiritoare, care ne expune desprețului altora, cât și de îngâmfarea închipuirii, care ne face urgișiți.

„Multe pedeci întâmpinăm în lucrarea d-voastră, multă lăpădare de sine se cere dela d-voastră, dar' pedecile se ne vă descurăgeze, lăpădarea de sine se ne vă cadă greu, pentru că se ne uităm, că: la nici un popor, în nici un timp, sub nici o împrejurare, lucruri mari, frumoase, nobile n'au fost rezultatul unei lucrări egoiste, ci al unei lucrări făcute cu lăpădare de sine. Noi n'am fi astăzi ce s'ntem, fără lăpădarea de sine a înaintașilor noștri, și urmașii noștri, având dreptul a se bucura de o soartă mai bună, nu se vor pute bucura de acest drept, dacă noi cei de acum nu vom fi cu lăpădare de sine în lucrarea noastră.

„Mi-ați făcut, dl'or învățători, onoarea de a mă pune în fruntea d-voastră, pentru a vă sprigini în nobilele d-voastre intențiuni pentru cultivare ulterioară. Am stat mult timp la îndoale, să primesc sau nu, aducându-mi aminte, că poate alții mai mult sprigin vă vor pute da, mai vrednici vor fi decât mine. În urmă, creștând, că este o datorie a nu refuza participarea la o lucrare, la care încrederea publică m'a chemat, m'am decis să primesc. Nu vă pot oferi, — pentru că poziția mea nu este de așa, — în schimb favoruri materiale, sau onoruri particulare, vă pot însă încredința, că adevăratele d-voastre interese intelectuale și morale, înaintarea prestigiului d-voastre ca învățători români, totdeauna vor afla în mine un călduros și desinteresat spriginitor.

„Cu aceste, salutându-vă frățesce, declar adunarea generală a reuniunii învățătorilor ort. români din districtul Sibiului de deschisă. Cuvântarea președintelui a fost ascultată cu atenție de către membrii reuniunii.

Nu pot însă a trece cu vederea două împrejurări, care au trebuit să se iee cu regret și deasfădă din partea reuniunii la cunoștință și anume: nici un învățător din protopresbiteratul Avrigului nu s'a prezentat la ședințele didactice prescise de statutele reuniunii basonate pe acel statut.

Din raportul general al comitetului s'a constatat, că protopresbiterul Avrigului Ioan Căndea a fost recerecat de acel comitet a-i trimite consemnarea învățătorilor din tractul d-sale, dar' aceasta nu s'a efectuat, prin urmare învățătorii din acel tract nici nu au putut fi convocați. Nu știu ce se mai cred de atitudinea protopopului Avrigului față de reuniunea, nu-i dă d-sa nici o atenție și din punct de vedere? Sau voește d-sa a înscrie pe învățătorii din tractul d-sale la patriotica reuniune „EMKE“, din C.

Așteptăm raportul comisiei însărcinate cu cenzurarea raportului general să se pronunțe.

A doua împrejurare regretabilă e, că nici un învățător dela școala capitală din Rășinari nu s'a prezentat. Din o hârtie a acestui corp învățătoresc, adresată adunării generale, se constată, că învățătorii din Rășinari în timpul din urmă nu li-se mai dă diurne pentru de a pute participa la ședințele reuniunii învățătoresci, deși s'au făcut pașii necesari la locurile competente. Reuniunea a luat la cunoștință cu regret absențarea învățătorilor din Rășinari, privindu-i ca excușiți.

În această ședință s'a predat raportul general unei comisii spre cenzurare; mai departe s'a prezentat elaboratul corpului învățătoresc din Seliște, asupra îndreptărilor ce s'nt a se face în planul de învățământ cuprins în „Normativul școlar“, elaborat cenzurat de corpul învățătoresc din Rășinari, care asemenea s'a predat unei comisii.

Preșidiul prezentă pe seama bibliotecii două opuri: „Indigetări metodice“ din istoria naturală în școalele populare de Dr. D. P. Barcianu și „Cântările bisericesci“ de Dim. Cunțan, donate de autori.

În această ședință s'a înscinuat ca membru ordinar Dr. Petru Șpan, învățător la școala de fete din loc.

Având să urmeze la ordinea zilei o prelegere practică: „Tractarea frângerilor decimale în școalele populare“ de Ioan Popoviciu, învăț. la școala de fete, aceasta, fiind timpul înaintat, s'a amân timer până după amiază, a dat însă ansă la o discuțiune interesantă despre însemnătatea acestor fel de prelegeri practice, la care discuțiune a luat parte mai mulți învățători, inv. Dr. Șpan și președintele; despre rezultatul discuțiunii în numărul următor.

Lista

de contribuțiuni pentru nenorociții arși din Vurpăr.

Domnul Dr. Aurel Brote . . . fl. 5.—
„ Eugen Brote . . . „ 2.—
„ Nicolae Roman . . . „ 1.—
„ Pompiliu Piposiu . . . „ 1.—
Suma . . . fl. 9.—

Sibiu, 11 Octombrie 1890.

Administrația „Tribunei“.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Viena, 11 Octombrie n. După „Armeezeitung“ în curând Landwehr-ul austriac se va înmulți cu 14 batalioane.

Berlin, 11 Octombrie n. „Hamburger Nachrichten“ anunță, că după ministrul de război Verdy se retrage și Waldersee.

Madrid, 11 Octombrie n. Ambasadorul italian a remonstreat la guvern contra vorbirilor ținute la congresul catolicilor din Saragossa și contra atacurilor îndreptate în contra regelui italian.

Belgrad, 11 Octombrie n. Este de temut, că Milan va provoca nouă complicațiuni, după ce are de gând să aștepte deschiderea Scupcinei la 1 Noembrie, ear' agitațiunea contra lui este în cercurile radicale tot mai mare.

Tipperary, 11 Octombrie n. Deputații Obrien și Dillon, deși procesul nu le este terminat, au fost puși în taină sub sechestru, ear' cautiunea de 1000 lire sterline li-a fost confiscată. Această procedură a guvernului a produs în cercurile politice mare agitațiune. S'a dat mandat de arestare contra lor.

Bourges, 11 Octombrie n. În școala de pirotehnică din neprecăuțiunea unui uvrer la umplerea unui obus, s'a întâmplat o exploziune. Edificiul școlii este formal dărâmat. Cinci oameni s'nt morți, 40 răniți.

Bibliografie.

A apărut:

Istoria Naturală în școalele populare. Indigetări metodice de Dr. Daniil P. Barcianu, profesor seminarial. (Lucrarea e publicată și în a VI-a programă a seminarului pedagogic-teologic Andreian din Sibiu) 8 M. 75 pag. Preț 40 cr. v. a. Cuprinsul: Școala în învățământul în școala populară în general. — Interesul pedagogic și influența lui asupra dezvoltării caracterului. — Rolul istoriei naturale în învățământul educativ prin participarea ei la cultivarea diferitelor specii ale interesului pedagogic. — Principii pentru alegerea materialului de predat din istoria naturală. — Modalitatea de procedură la predarea materialului ales. — Aplicarea treptelor formate la predare.

(Se poate procura dela autor.)

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Posturi vacante:

— Un post de al II-lea învățător la școala confesională gr.-or. din comuna Săsciori, protopresbiteratul Sebeșului. Salarul pentru acest post e de 200 fl. Doritorii de a ocupa acest post să-i trimită recerșele până în 1 Octombrie st. v. la oficiul protopresbiterat gr.-or. în Sebeșul-săses.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 3 Noembrie st. n. imobilele Mariei Vörös născ. Markovici decătră tribunalul reg. din Teresiopol.

— 3 Noembrie st. n. imobilele lui George Brettréger decătră judecătoria cerc. din Șiria.

Concurs în provincie.

— Contra Simion Ney în Beodra. Comisar de concurs Dr. Emeric Végh, curator al masei Ioan Kokits. Term. de îns. 15 Noembrie, proced. de licid. 10 Decembrie.

Posturi vacante.

— Un post de subjude la judecătoria cerc. din Cubin-de-jos. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subjude la judecătoria cerc. din Beiuș. A se adresa în 14 zile la autoritățile competente.

— Un post de subjude la judecătoria cerc. din Zólyom. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de notar cl. II. la tribunalul reg. din Ciuc-Sereda. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Călimdarul zilei.

30 Septembrie (12 Oct.) 1890.

Italian: Grigorie

Gregorian: Maximilian

Noarele: răsare 3.7, apune 5.29

Buletin meteorologic.

Sibiu, 11 Octombrie n. 8 ore dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 757.5)	Diferența dintr-un an	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
728.3	-2.6	+8.8	+8.8-0.2	VNV

11 Octombrie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile:	Presiunea atmosfer. în mm.	Temperatura în Celsius	Vântul	Dir. și forță
Budapesta	769	+3.0	V	1
Sătmar	769	+1.0	NV	1
Cluj	767	+1.4	V	2
Orșova	765	+8.3	V	5
Timișoara	—	—	—	—
Arad	769	+1.5	V	3
Panciova	763	—	NV	3

Sosiți în Sibiu.

La 11 Octombrie n.

Hotel „Neurhrer“. I. de Antonwier, proprietar din Galiția. M. Budai și M. Klein, comercianți din Budapesta. Bogdanfy, inginer din Cluj. I. Behron, comerciant din Viena. Baronul Bamberg, căpitan de cavalerie din Galiția.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Abonament Abonament 9.

Duminea, 12 Octombrie 1890:

„Don Cesar“.

Operetă în 3 acte de Dellinger.

Abonament Abonament 10.

Luni, 13 Octombrie 1890:

„Wildfeuer“.

Poemă dramatică în 3 acte de Frideric Halm.

Economie.

Raportori economici. Ministrul de agricultură reg. ung. a numit raportori economici pentru cercul Turzii pe locuitorul din Turda Mauriciu Gál și pentru cercul Rodnei pe locuitorul din Rodna-vechie Emil Sziklay.

Tirgul de țară din Orăștie. După cum i-se împărțășese din Orăștie țării „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt“, tirgul de vite de acolo dela 1 Octombrie a fost foarte bine cercetat; un număr foarte mare de vite cornute au fost vândute. A doua zi însă nu mai era nici un cumpărător extern și a treia a decurs foarte slab. Asupra tirgului liber dela 4 l. c. n. domnesc diferite păreri; precăndă comercianții s'nt mulțumiți, pe atunci industriașii se plâng de prea puțină trecere Causa se ție a fi recolta cea slabă din estan.

Despăgubirea de regalii. „Poster Lloyd“ anunță: Suma capitalului de despăgubire ce s'nt a se plăti pentru drepturile de regalii nu s'a putut încă, ce e drept, statornic, cu toate acestea, după „P. H.“, nu încape îndoale, că această sumă nu va trece peste 227 milioane. Detrăgându-se însă din această parte capitalului de despăgubire ale singuracilor îndreptățiți ce nu au să treacă peste 50 fl. și care în sensul legii s'nt a se plăti din casele statului în bani gata, atunci cea sumă, care va fi a se emite în scopul despăgubirii pentru regalii în obligațiuni, va fi de circa 225 milioane.

Vinul de Tokaj. Din Tokaj sosese scirea, că culesul viilor acolo s'a terminat și produsul cantitativ, cu toate că pe unele locuri viile au fost atinse de floxeră, e mulțumitor, ear' calitativ excelent. Vinul cel nou se poate asemăna cu renumitul vin dela anul 1811.

Importul rimătorilor sârbesci. Din Belgrad i-se telegrafează țării „Budapester Tagblatt“ cu data de 9 l. c. n. următoarele: Conferența din Budapesta pentru statornicirea dispozițiilor de trecere privitor la importul rimătorilor sârbesci în Ungaria a trebuit să aibă ca urmare amân timer termenului de 10 Oct. pus la început în perspectivă pentru înscuvințarea importului liber. Aici e de observat, că pentru Sârbia nu rezultă din această urmări păgubitoare, deoarece ce numărul permis de 3000 rimători ce s'nt a se importa pe săptămână ajunge pentru trebuințele de export momentane.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 7 Oct. Grâu, hectolitru 76 chilo fl. 4.60 până 5.40, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 3.70 până 4.30, secăra 70 până 75 chilo fl. 3.60 până 4.—; orz 62 până 66 chilo fl. 3.20 până fl. 3.60 ovės 42 până 50 chilo fl. 2.— până fl. 2.60, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.30 până fl. 4.20 mlađiu 78 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.— cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20 semēte de cānepă 48 până 50 chilo fl.— până — mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.— până 5.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 8.50 asolea 76 până 80 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 13.— până fl. 14.—, făină Nr. 3 chilo fl. 15.— Nr. 4 fl. 15.— Nr. 5 fl. 13.10 slānina 100 chilo fl. 58.— până fl. 60.—, unsoreea de porc fl. 53.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sēu fl. 33.— până fl. 34.— lumini turnate de sēu. fl. 38.— până fl. 40.—, sāpunu fl. 20 până fl. 50.—, fēn 100 chilo fl. 1.20 până fl. 1.50, cānepă fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.25, spirțul p. 100 L. % 50 până 51 cr., carnea de vită chilo 38 cr. carnea de vițel 30 până 36 cr., carnea de porc 46 până 48 cr., carnea de berbec 24 până 28 cr., onē cu 18 până 20 cr.

Piața din Mediaș, 9 Oct. Grâu, hectolitru fl. 4.40 până fl. 5.—; grâu mestecat fl. 3.40 până fl. 4.— secăra fl. 3.20 până fl. 3.40; orșul fl.— până fl.—; ovėsul fl. 2.40 până fl. 2.60; cucuruzul fl. 3.70 până fl. 4.—; semēta de cānepă fl.— până fl.—; cartofi fl.—75 până fl. 1.50; mlađiu hectolitru fl.— până fl. 12.—; mazerea fl. 3.50 până fl. 4.—; fasolea fl. 4.— până fl. 4.20; lintea fl.— până fl.—; chiminul (secăreana) fl. 36.— până fl.—; sēu brut 100 chilogrami fl. 20.— până fl. 24.—; lumini de sēu vērșate fl. 36.— până fl. 40.—; unsoreea de porc fl. 60.— până fl. 65.—; slānina fl. 62.— până fl. 60.—; cānepă fl. 36.— până fl. 38.—; fēnul fl. 1.— până fl. 1.40; sāpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spirțul gradul 55 cr.; carnea de vită chilo — până 40 cr.; carnea de vițel 32 până 40 cr., arnea de porc — până 44 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 10 Oct. n. s'au notat: unguresci bătrāni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46 cr., până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până — cr., marfă țărănească grea — cr. până 45.— cr., de mijloc 44.— cr., până 44 1/2 cr., ușoară 42.— cr., până 45 1/2 cr., romānesci, de Bakony grei 43.— cr., până 45 1/2 cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sērbesci grei — cr., până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr., până 47 1/2 cr., igrāșaiți cu h gindă — cr., până — cr., per 4 % cumpărăți dela gară.

Bursa de māruri din Budapesta de la 9 Oct. 1890.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Prețul pe 100 chilo.	
		dela	până		dela	până
Grâu						
Bănățenească nou	78	—	—	79	—	—
Grâu dela Tisa nou	78	7.45	7.60	79	7.55	7.70
Grâu „Pesta” nou	78	7.40	7.55	79	7.60	7.65
Grâu de Alba-Reg. nou	78	7.45	7.60	79	7.55	7.70
„Bacica” nou	78	7.45	7.60	79	7.55	7.70
Grâu ung de Nord	78	7.30	7.45	79	7.40	7.55

Semēnte, vechi ori nouă	Solul	Calitatea per hect.	Preț per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Sēcără			
Orz	70—72	6.85	7.65
„	60—62	6.20	6.50
„	62—64	6.60	7.50
„	64—66	7.30	9.—
„	39—41	6.45	6.75
Ovės	—	75	6.15
Cucuruz (porumb)	bānăț.	78	6.10
„	de alt soi	—	6.20

Grâu	de primă, de toam.	7.64	7.66
Cucuruz	—	7.35	7.37
Ovės	Septemv. de primă, de toam.	6.87	6.89
„	—	6.64	6.66

Produse diverse		Solul		Cursul	
				dela	până
</					

Sem. de trif.	Lucernă ungurească	46.—	50.—
„	franceză	—	—
„	italiană	—	—
Oleu de in	roșie	43.—	46.50
Oleu de rap.	rafinat	30.50	31.—
Uns. de porc	dela Pesta	53.50	54.—
Slānina	dela țării	42.—	43.—
„	svēntă	51.—	52.—
„	afumată	37.—	38.—
Sēu	din Bosnia, în buți	23.25	23.50
Prune	din Sērbia, în saci	23.—	23.50
Licitar	slavon, nou	23.—	23.25
Nuci	bānățeneșc	—	—
Gogoși	din Ungaria	—	—
„	unguresci	—	—
Miere	sērbesci	—	—
„	brută	—	—
„	galbān străcurată	27.—	28.—
Ceară	de Rosenau	126.—	128.—
Spirț	brut	15.—	15.50
„	Drojdii de spirț	17.—	17.25

Cursul pieței din Sibiu.

Din 11 Oct. st. n. 1890.

Hārtie-monetă romānă . . . Cump. 9.— vënd. 9.10
Lire turcesci . . . „ 10.20 „ 10.50
Imperiali . . . „ 9.15 „ 9.20
Ruble rusești . . . „ 1.40 „ 1.41

Bursa de Budapesta.

Din 9 Oct. st. n. 1890.

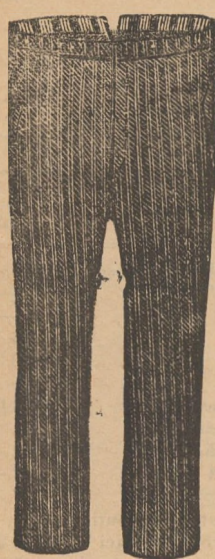
Renta de aur ung. 6% . . . 102.10
„ „ 4% . . . 99.75
„ hārtie 5% . . . 114.50
Imprumutul cāilor ferate ung. . . 97.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . 111.50
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . 89.50
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) . . . 104.—
Bonuri rurale ung. . . 89.50
„ cu cl. de sortare . . . 104.—
„ bānățene-timșene . . . 104.—
„ cu cl. de sortare . . . 104.—
„ transilvane . . . 104.—
„ croato-slavone . . . 104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . 96.50
Obligațiunile desp. regalior . . . 187.—
Imprumut cu premiu ung. . . 127.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . 85.—
Renta de hārtie austriacă . . . 89.50
„ aur austriacă . . . 108.—
Losurile austr. din 1860 . . . 146.50
Acțiunile băncii austro-ungare . . . 854.25
„ de credit ung. . . 810.10
„ „ austr. . . 102.—
Scrisori fondare ale institut. de cred. și economii „Albina“ . . . 5.45
Argintul . . . 9.12
Galbeni imperātesci . . . 56.80
Napoleon-d'or . . . 115.15
Mārce 100 imp. german . . . 115.15
Londra 10 Livres sterlingi . . . 115.15

Cătră toți locuitorii

Casa de mărfuri
la
„Coroana ungară“.

monarchiei austro-ungare.

Anul 1889—90 a fost pentru întreaga lume comercială un sezon regretabil de rău, toate brangele au suferit sub acesta, și nimenea nu se poate lăuda cu aceea, că a făcut negoțuri bune. — Pentru de a preveni această decadentă totală a comerțului, s'au unit mai multe fabrici mari, ca să nu facă mai mult accesibile produsele lor neguțatorilor, ci direct publicului mare, prin ceea-ce și în vândări mici singuratică ca și la cele **en gros** vor fi ținute aceleași prețuri de fabrică. — Cu o mică comandă de probă se poate fiecare convinge despre ieftinătatea fabuloasă.

Colosal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucăți de pantaloni de iarnă

gata, durabili în diverse mostre, **eleganți și fini**, pe care li-am primit în loc de plată, sunt sliti, câtă vreme mai țin proviziunea, să-i vând în detal sau en gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stoffe de modă gătiți	fl. 1.90
Sorta II-a din stoffe de Brunn	fl. 3.25
Sorta III-a din stoffe de lână de oale	fl. 4.50

Toți pantalonii sunt gătiți după cel mai nou jurnal din stoffe tari de iarnă și elegant. La comanda din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pântecului.

Numai fl. 6.50

costă
un rînd de haine bărbătesci

modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brunn, în orice mărime și în orice culoare, așadar laolaltă

1 păr. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate	II. calitate.
Un rînd întreg	fl. 8.50
fl. 6.50	III. calitate.
	fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecilor, precum și culoarea dorită a vestimentelor. Mustre nu se pot trimite, deoarece-ce se află numai rînduri întregi.

Aceleași vestimente pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

Numai fl. 5

costă

rocuri de pousse

elegante, gata, călduroase, cuprinsute, din cel mai bun pousse stirian, pentru ori-ce măsură, în orice mărime, în toate corile, de toamnă și de iarnă.

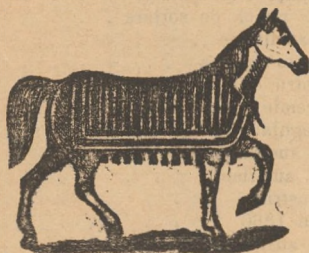

Numai fl. 1.80

costă

jachete de iarna

pentru domni și dame, în cele mai frumoase culori de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îmbrăcăminte de iarnă și de toamnă. Numai fl. 1.80.

Numai fl. 1.75

bucata de toale de cai, se vînd de minune ieftin din cauza desființării fabricii de toale. — Cine își cruță cai, să-și cumpere aceste renumite

Toale de cai,

care nici-odată nu se mai pot căpeta așa de bune, de mari, de groase, de călduroase și de ieftine.

Grupul Nr. 5.

10 daruri prețioase.

Numai fl. 1.50

- 1 lanț de aur de facon, foarte fin,
- 1 sipcă de țigarette de spumă de mare,
- 1 țigarette de țigarette, țesătură de artă,
- 1 aparat de foc vechnic,
- 1 cravată de mătăsu și atlas,
- 1 ac de cravată cu petri,
- 1 creion de nickel cu penă,
- 1 briceagă și scobitoare de dinți,
- 1 inel cu petri,
- 1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

fl. 1. Fiecare articol. fl. 1.

1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 1 fl.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acățătoare 1 fl.	1 inel din aur-două cu petri 1 fl.	1 medalion din aur artificial, cu petri 1 fl.	1 brățar dela expoziția din Paris 1 fl.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 1 fl.
Cușma de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 pălărie bărb. din păsă moale foarte țitoare 1 fl.	4 cravate bărb. fiecare în altă formă și culoare, foarte fine 1 fl.	1 păreche mănui călduroase pentru iarnă, din lână 1 fl.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbați 1 fl.	1 păreche pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.
1 cămașă bărbătească, foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 păr. ciorapi bărb. din pânză de casă bine lucrate 1 fl.	6 păr. ciorapi bărb. într-o culoare ori cu vîrghi frumoase 1 fl.	3 păr. ciorapi fem. într-o culoare sau cu vîrghi frumoase 1 fl.	1 corsetă enirasată, facon parisian, foarte durabilă 1 fl.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 1 fl.
1 cămașă femeiească din șifon ori în cu broderii 1 fl.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 1 fl.	1 păr. ismene fem. din șifon, cu broderie fină 1 fl.	1 suenă călduroasă, cu broderie 1 fl.	3 șorțuri de casă, mostre frumoase și moderne, veritabil de spălat. 1 fl.	1 șorț de lister, calitate bună, caro, chivit, 7/8 de mare 1 fl.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 1 fl.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	1 covor de pat din stoffă de jute desen frumos 1 fl.	1 cearceaf de tot mare și gata 1 fl.	6 merindare de in, mari și tari 1 fl.	6 ștergare, calitate bună, caro, chivite 1 fl.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 1 fl.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 1 fl.	1 năframă de mătăsu 1 cot de mare și în orice culoare 1 fl.	3 batiste de mătăsu de Lyon, în mai multe culori 1 fl.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 1 fl.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 7/8 de mare 1 fl.
1 pipă din spumă de mare artificială 1 fl.	1 sipă de țigaretă spumă de mare veritabilă cu chichilbar 1 fl.	1 pipă pentru burghie, spumă de mare artificială cu vergea cu tot 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu iuteala fulgerului 1 fl.	1 portmoneu tot din pele cu incheietoare 1 fl.	1 portmoneu pentru bani și documente 1 fl.
1 lămpașă cu o lumină intensivă 1 fl.	1 șatula de cusut de mătăsu cu scule de cusut 1 fl.	1 album pentru fotografii, foarte fin 1 fl.	1 briciag cu 4 tăisuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor 1 fl.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 1 fl.	1 oglindă de părete 30 cm. de mare, în cadru de nuc 1 fl.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	6 furculițe franc. din argint de Phönix veritabil 1 fl.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 1 fl.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	2 fesnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 1 fl.
1 țitoare de zahăr splendid argintărită și fină 1 fl.	1 moară de cafea cea mai bună construcție, durabilă 1 fl.	6 tase de cafea calitate bună neperitoare 1 fl.	Împărțit și împărțiteasa, 2 frumoase figuri de decorațiune 1 fl.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 1 fl.	1 briciu, tăis englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.

Grupul Nr. 1.

21 articole pentru dame.

Numai fl. 2.70.

- 1 mare năframă de iarnă.
- 3 năfrămi de grumazi parisienne.
- 1 părechie de cercei Pierre de Strass.
- 3 ace de broș franceze.
- 1 portmoneu de dame parisian.
- 1 lanț de aur double parisian.
- 1 sticlă de parfum cu miros plăcut.
- 2 pasta de dinți alabaster și pomadă.
- 6 săpunuri de toalete parisienne aromatice.
- 1 oglindă de toaletă cu saltar.
- 1 inel de briliant imit. pentru dame.

Grupul Nr. 2.

136 recuise de scris.

Numai fl. 1.—

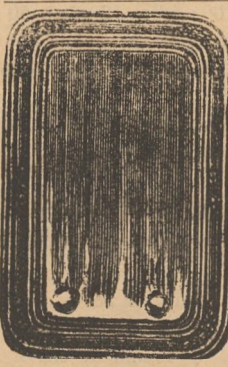
- 1 casetă elegantă conține următoarele: 50 coale hârtie de epistole fină, octav.
- 50 plicuri bune ce se potrivește la hârtie.
- 3 condeie de penă franceze durabile dimpreună cu capule.
- 3 excelente creioane Hardtmuth.
- 24 pene de scris într-o cutie.
- 1 frumos notes legat în lack.
- 1 coală hârtie sugătoare rosa.
- 1 lineal de lemn de cedru cu centimetru.
- 2 leniare și gumă.

Grupul Nr. 3.

120 articole pentru bărbați.

Numai fl. 2.70.

- 1 orologiu de bronz parisian ce merge regulat.
- 1 turn al lui Eiffel din nickel.
- 3 nasturi de cămașă din argint probat.
- 1 mașină de țigarette de nickel francez.
- 100 de tuburi veritabil parisienne.
- 6 batiste parisienne, chivite.
- 1 cravată de modă parisiană de mătăsu.
- 6 săpunuri de toaletă aromatice parisienne.
- 1 frumos suvenir de Paris.

Oglindă de părete

în cadru de aur fin

fl. 1.90

pro bucătă, câtă vreme țin proviziunea. Aceste oglinzi ce arată foarte frumos, limpede și luminoase sunt în cadre de aur splendid aurite și decorate cu arabesce, circa 55 centimetri de înalțe și 40 centimetri de late, o decorație pentru ori-ce locuință, de aceea nimeni să nu întârzie a comanda cât mai în grabă. Mai departe se află și oglinzi mai mari, 67 centimetri de lungi și 47 centimetri de late, a fl. 4.65.

Fiecare se-și cruțe plumănilă și se-și cumpere pentru fl. 1.50

8 bucăți recuise de fumat:

- 1 pipă de lemn cu scurgere
- 1 verge fină potrivită la ea
- 1 jăcău de pele fin
- 1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă
- 1 țigarette de țigaretă
- 1 sipcă de țigarette igienică, spumă de mare
- 1 excelentă pipă de casă scurtă
- 1 vergea pe potriveală.

Toate împreună fl. 1.50.

1 bucătă, 30 coți pânză de munte fl. 5.50.	1 bucătă, 30 coți șifon fl. 5.50.	1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 er.	1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 serviette fl. 2.25.
1 bucătă, 30 coți gradual bun de atlas fl. 6.50.	1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.5.	6 bucăți cearceafuri nechivite, 3 coți de lungi 2 coți de late fl. 8.50.	1 duzină ștergare de in, Damast fl. 2.50.
1 bucătă, 30 coți barchet alb fl. 6.50.	1 duzină batiste de in, cu marginea colorată fl. 2.25.	0 garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.—.	1 rest de covor 6 metri fl. 2.—.

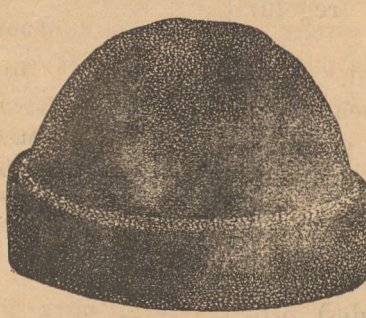
2 fl. bucata.

În toată lumea nu există ceva mai bun, mai plăcut și mai comod decât aceste renumite

cămăși de flanel

care sînt cele mai noue și au 3 însușiri: ele servesc ca submăculă, cămașă și totodată ca giletă și fiind umplute la grumazi și piept cu chin-disuri de mătăsu sau atlas, sînt extraordinar de bune și calde.

I. calitate	fl. 2.—
II. sortă	„ 2.50
III. fine	„ 3.—

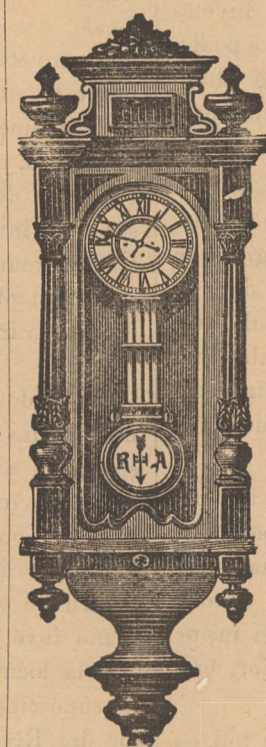
1000 bucăți

cușme rusesce

Ignatieff

din astrachan imit. fin în creț, cuprinsute călduros cu vată trebuie să le vînd cât mai în grabă și le dau cu duzina a fl. 11, — sau singuratică cu

fl. 1 pro bucătă.

A se trage odată în 14 zile.

1 metru de înalt.

Numai fl. 7.85

costă

un orologiu cu pendulă

splendid ajustat

cu garanță de 5 ani.

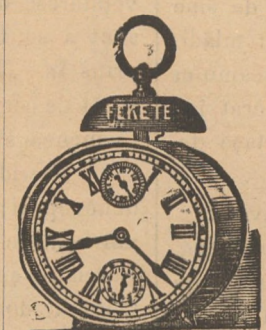
Aceste oroloage cu pendule sînt în dulapuri de lemn de nuc gothice bogat sculptate, circa **1 metru de lungi, 35 centim. late**, montate, cu sticlă, au un ornament cu politură fin ce se poate îndepărta și au

un mecanism aproape neruinabil

Cheia cu care se trage orologiu e dublă mecanismul, acurat regulat pe secunde, așa că un asemenea orologiu cu pendulă, neîntrecut în ce privește mersul excelent, e cea mai frumoasă și bizuită mobilă. Lada pentru pachetare se scotocesc în 70 er.

Numai fl. 2.50

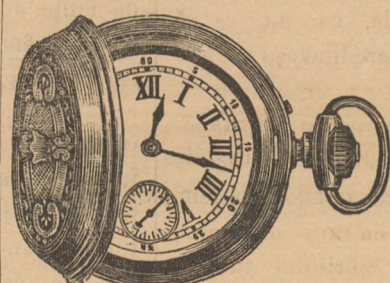
costă un splendid ajustat orologiu de părete cu aparat de trăzit cu clopot, în ramă de lemn de nuc cu cadran ce luminează de sine, umblă și trezește punctual.

Deșteaptă-te!

Numai fl. 3.50

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desenului, în dulap splendid de nickel, cu arătător de secunde și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umblă și deșteaptă foarte punctual; e netăgăduit cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăzut numai **fl. 3.50.**

Oroloage

de buzunar

regulate precis, recunoscute ca de cea mai excelentă calitate, cu mecanism-remontoir veritabil, neperitor, de argint, metal lustruit, precum și de argint probat de 13 loți, admirabil lucrat, foarte frumos gravate, cu sticlă de cristal, cu aparat de secunde și arătătoare, toate se trag la mîner fără cheie și ajustate splendid cu toate inovațiile tehnice moderne de arta orologeriei, regulate precis foarte punctual, se capătă în 4 sorte.

Numai fl. 5.25

costă un orologiu de buzunar-remontoir de argint-nickel, fără cheie, cu arătător de secunde bine regulat, sticlă plană și instrument de arătare mecanic. Mai departe același orologiu remontoir din argint veritabil de 13 carate **fl. 8.50.**

I. sortă în nickel.	II. sortă	III. sortă
oroloage-remontoir	oroloage-remontoir	oroloage-remontoir
cu capac dublu, co-peris elastic	de argint veritabil prob. prin ofic. c. r.	anker cu capac dublu din argint veritabil pe 15 rubine, bogat gravate
fl. 6.	fl. 8	fl. 12, p. dame fl. 15.

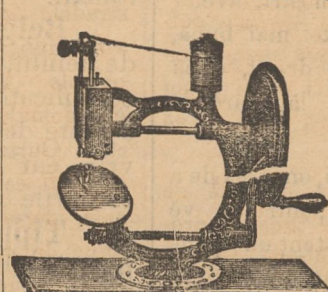
Lanțuri de orologiu elegante, aurite, cu acățătoare **fl. 1.** Elegante lanțuri de orologiu aurite facon de panzer **fl. 1.** Lanțuri pentru orologiu de argint curat, probate de oficiul c. r. de monete, cu acățătoare fine și curat de argint, medalion sau cheie.

I. calitate	II. calitate	III. calitate
argint curat	tărie mijocie	sortă cea mai grea
fl. 2.85.	fl. 4.	fl. 5.

Mașină de cusut pentru familii

pe cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl. acumă numai

fl. 5.50.

Garantez pentru excelentă prestare și pentru impunștura frumoasă și regulată a acestei mașini de mână. Lucrează iute, frumos și tare, aproape ca ori-care mașină mare, coase toate materiile fără excepțiune, fie fine ori dure, face după plac impunșături mari, mijlocii ori de tot mici, este după cele mai noue experiențe mecanice-technice durabil construită din cel mai bun material și se expedează împreună cu toate recuisele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Fiecare comandă, fie ori-cât de mică, se va trimite sub controlă îngrijită prelungă rambursă postală. — Tot ce nu corăspunde se primesce momentan îndărăt, se schimbă și se retrimite banii. — Comandele sînt de a se adresa:

Depozitul și magazinul Nr. 13 de furnisare al lui FEKETE la „Coroana ungară“.

Viena, V. Bezirk, Rüdigerergasse Nr. 1/13.